

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

XIV. Lutherani Ministri, quos Pfarrherrn/ & Helffer appellant, vestitu à laicis
diverso utuntur; & profanum Calvinistarum habitum damnat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

via quinta & sexta ab usu carniū abstinent, ut & toto tempore Quadragesimali. Cœmeteria in quibus defunctorum corpora quiescunt, non minus quam Catholici sacra & inuolata habent. Funera cum cantu efficiuntur: quem in finem pueri quidam aluntur, qui sanis præcedentes, vernacula lingua Psalmos aut alias cantilenas tam per plateas quam in templo decantant. Multi inter ipsos Purgatorium esse credere videntur quoniam pro defunctis orant: Nam & ipse Lutherus quodam loco dicit, *ut in Purgatorio sunt, preces ad Deum fundere; & misericordia opera erga proximum exercere, quam Indulgentiis fidere.* Quin idem Lipsæ cum Ecccio disputans, quod Purgatorium sit, pro certo credere se affirmans. Eandem ille sententiam pluribus alijs libris reperit, ac præcipue in Fidei Confessione, biennio ante mortem ipsius edita, in qua vult, ut pro defunctorum quiete preces fiant. Alter Lutheranorum Apollolus Melanchthon idem sentit ac docet. In p̄cipua Apologia Augustanæ Confessionis, vbi ait, *Non ignorare se apud priores Ecclesia doctores existare, passim orationis pro defunctis mentionem, neque illum à se prohiberi.*

III. Ecclesiastici quidam qui in ciuitatibus degunt Imperialibus alicubi reditus suos etiamnam percipiunt, ut & religiosi quidam Conuentus. In ijs vero Monasterijs quæ in Lutheranorum Principum, Comitum ac Dominorum sunt ditione, eiectis religiosis, loco Monachorum, pueri iam educantur, & literas docentur. In quibusdam ciuitatibus, vbi Lutherani prævalent, iidem partem aliquam templi occupant, mediam nempe, in eaque conciones & alia religionis suæ exercitia frequentant; chorum vero religiosi permittunt. Argentorati Lutherani primarium templum sibi vindicant, & religiosos omnes Ordines expulerunt, excepto eo qui Ioannitarum dicitur, & quatuor aut quinque religiosorum Conuentibus. Quam tamen nuper eobello quod inter Ducem Lotharingæ & Marchionem Brandeburgicum ac Senatum Argentineensem, de Episcopatu inter se contententes, gestum fuit, Argentineses Cathusiosum ad eas quæ extra ciuitatis mœnia fuerant, sibi nimirum aboleuissent, facta pace, a Camera Imperiali contra ciuitatem latam decretum est, ut ad eas illas suis expensis reedificaret, ita ut antea fuerant. Vlmenses itidem primarium vr̄bis suæ templum tenent, religiosos

tamen adhuc ferunt. In ciuitatibus Lutherani in monasterijs & alijs locis passim fornicem aliquam ad religionis suæ exercitium sibi quaerunt.

XIV. Sed & antiquam illam Ecclesiæ consuetudinem Lutherani in Germania retinere voluerunt, ut nimirum personæ Ecclesiasticæ à laicis habita seu vestitu discernantur, verumtamen alio fere, quam Catholici, nempe Senatoria toga aut Tobardo quemadmodum passim videre est. Ecce quomodo speciem aliquam Ecclesiæ Lutherani quodammodo habeant. at si de vera Ecclesia quaestio sit, nec illi profecto nec quisquam alius eam extra Catholicam Apostolicam Romanam reperiet. Hinc non sine causa Lutheranis si quando in Galliam veniant, satis mirari non possunt nouam illam quæ inanis Reformatæ titulo gloriatur, religionem sic omnibus ceremonijs & externis pietatis ac deuotionis signis nudatam esse ac plane quasi informem. Iidem habitum Calvinisticorum ministrorum nihil à plebeio differentem rideant. Quod vero in horrejs passim & profanis locis & conciones habentur, & Cœna Domini sine vlla reuerentia & respectu ab iisdem celebratur, id permittum ipsis videtur. Antea omnia tamen Caluistarum de præsentia & participatione corporis Jesu Christi in sacrosancta Synaxi incredulitatem, tum eorumdem impia de Christi natiuitate, morte, descensu ad inferos; de Spiritu sancto, de Trinitate, de Prædestinatione, Prouidentia, & Omnipotentia Dei, de Sacramentis, de libris Bibliis, de fide iustificante, de libero Arbitrio, de baptismo, alijsque articulis, in quibus salutis nostræ cardo vertitur, doctrinæ quæ apud illos viget, plane contraria dogmata derelictantur. Hinc magni nominis inter Lutheranos Theologus(r) quodam loco exclamare non dubitat: *Et, ô Deum immortalium! qua concordia inter nos & Caluistas esse possit? qui Deum accusant mendacij, qui omnipotens iam, quantum in se est, ipsi detrahunt, qui Euangelium corrumpunt.* Dicimus cum Luthero: *Maledicta sit illa concordia qua Verbo Dei periculum adfert.* Et Schlussemburgius aperte testatur, non fore ut contentio illa inter Lutheranos & Caluistas unquam finiat, priusquam supremus Mundi dies illucescat. Idem in Præfatione scripti sui Apologetici pro libro Concordiæ, protestatur se intra virginis tres annos ducentos à Caluistis esse.

I 2

67

x Vid. Stur. de concordia ratione incenda.

officina progressos libros euoluisse, sed vere & sancte affirmare posse, nihil in ijs firmi ac solidi, & in quo Christianam animam acquiescere possit; sed econtra mille blasphemias, conuicia, mendacia, falsæ & scurriliter dicta, collationem denique errorum & contradictionum reperisse. Ex quibus facile intelligi possit, Calvinistas non eodem duci spiritu. Sed de hac discordia eiusque effectibus latius infra. Constitutum enim mihi est, in quadam huius operis parte duas has religiones inter se componere ac comparare, quo intelligatur Calvinisticam ab illa ipsa damnatam ad quam originem suam refert.

IN HOC CAPITE AUCTOR INCIPIENTEM HÆRESEOS RUINAM DEMONSTRAT. Deinde de statu Imperij in Germania aliqua dicit.

CAPUT XIII.

ARGUMENTUM.

- I. Perperam Germaniam totam Lutheranam censeri.
- II. Ex ea reliqua hæreses & secta proscripse, excepta Augustana Confessione.
- III. Impostura Calvinistarum Germaniam à suis partibus stare affirmantiam.
- IV. Reipublica & Statuum in Germania diuisio.
- V. Mos seu lex, de subditis in religione continendis.

I. **E**T hæcenus quidem originem hæreseos, eiusdemque apud septentrionales populos progressum enarrauimus: sequitur ut exponamus, quemadmodum eadem decrementum accipere cœperit. Ex cuius rei particulari descriptione, diuersarumque Prouinciarum, apud quas diuersarum Religionum Professio viget, enumeratione manifestum fiet, adhuc eam partem, quæ Catholicam fidem retinuit, fortiore esse, reliquasque quando liberit, posse sub iugum denuo mittere. Nam quidquid ab Ecclesia Romana secessionem fecit, eo ipso ab unitate corporis sub vno capite Christi in terris Vicario, recedens, necessario in varias partes dissectum, quasi humi repit, nihil aliud quotidie expectans, nisi talem saram tristemque suam ruinam & extremum interi-

tum dicente Domino: *Omne regnum in se diuisum desolabitur.* Nec minus iniuste Galli Germaniam Lutheranam appellant, quam Galliam Calvinisticam Germani. Sed omnia hoc loco Gallia, propositum est mihi ab iniuria vindicare Germaniam: bellicosissimam profecto nationem, quæ pro Ecclesiæ incolumitate tot cruenta prælia iniuit, tot gloriosas victorias reportauit: quæque non modo armorum, sed & litterarum laude ceteras omnes Nationes prouocare non erubescat. Apparebit, quo pacto initio decimi septimi sæculi, ad quod post tot naufragia appulimus, in ijs locis, vbi eradica fuerat Religio Catholica, eadem regerminet atque reflorescat, non secus ac nouella arbor, quamuis ferro subinde accidatur, nouos tamen ramos producit. Videbimus, ea, quæ iam perijisse arbitrabamur, adhuc magna ex parte agnoscere summum Pontificem, Dei in terris Vicarium, adhuc patrum suorum Religionem sequi, adhuc Ecclesiæ Romanæ antiquis legibus regi, & non solum Hussij & Munceri veteres reliquias paulatim profligare, sed eum ijs etiam, qui Lutheri, Zuinglij & Caluini ductum sequuntur, certamen impigre suscipere.

II. Nam quod attinet ad ceteros hæreticos, qui ducta à Lutheranis origine, non aliter ac vipera quædam matres suas, à quibus conceptæ, in lucem editæ, quarumque adeo lacte nutritæ fuerant, tentauerunt suffocare; illis nullus iam in Germania, neque in Ciuitatibus Imperij, neque in ijs ditionibus, quæ Principum aliorum & particularium Dominorum imperio subsunt, locus per Imperij Constitutiones datur, vnde nec patere debet. Loquor autem de Anabaptistis, Antitrinitarijs & alijs id genus sectis. Hi enim in latissimis hisce prouincijs nusquam habent iure vbi tuto consistant, sed omnis generis persecutionibus sunt obnoxij. Quo fit, ut hæc sectæ cogantur, sese aliquò recipere in Poloniam aut Morauiam, aut Silesiam, item in Zelandiam & Baraniam, vbi eos Calvinistæ receperunt, & omni favore complexi sunt. Quod si etiam ab Austria Principibus alicubi tolerantur, non aliter id fit, quam quomodo etiam Iudæos patiuntur in ditionibus suis habitare, grauisissima enim tributa coguntur pendere, & de cetero viuunt tanquam mancipia: quoniam etiam politicis constitutionibus pœnæ ipsis per Magistratum inferendæ à Principibus decernuntur.

III. Restant ergo ibi Lutherani tantum, qui diuisi